

НТУ «ХПІ» – навчально-науковий комплекс

[Професор Г. Лісарчук, завідувач науково-дослідної частини НТУ «ХПІ»]

#13-14 от 06.06.2006

"MicroCAD"

НТУ «ХПІ» – провідний навчально-науковий комплекс України. Науковці університету зберігають славні традиції своїх попередників, розвивають існуючі і створюють нові наукові школи. Сьогодні в університеті їх налічується 25. Своїми здобутками вони широко відомі не тільки в Україні, а і далеко за її межами, вони безпосередньо впливають на якість навчального процесу, сприяють відкриттю нових спеціальностей і спеціалізацій, утворенню нових кафедр і факультетів.

Професійне свято «День науки» вчені НТУ «ХПІ» відзначили новими здобутками.

Щорічно в університеті виконуються 120 – 130 держбюджетних науково-дослідних робіт.

Постійно зростають кількість і обсяги НДР, які виконуються за господарчими і міжнародними договорами. Тільки в 2005 році загальний обсяг фінансування науки в університеті перевищив 10 млн. грн. Підвищуються показники патентної і виставкової діяльності, зростає кількість виданих монографій, навчальних посібників, наукових публікацій у фахових виданнях. У 2005 році до наукової роботи залучались близько 6000 студентів. Успішно виконуються програми «Кадри» і «Підручник».

Вагомі досягнення в науковій та науково-технічній діяльності дозволяють нашим вченим претендувати на призові місця в конкурсах, здобуття нагород та заохочень. Так, у I регіональному конкурсі «Найкращий молодий науковець Харківщини», який проводився Харківською обласною державною адміністрацією до Дня науки, взяли участь 45 магістрів, аспірантів і молодих науковців університету. 19 учасників стали переможцями конкурсу і отримали різні нагороди і призи.

У травні Харківська облдержадміністрація провела конкурс науковців Харківщини на присудження стипендій імені видатних вчених. Серед його переможців 3 представники нашого університету.

Це професор О.К. Морачковський (стипендія ім. Бекетова, напрямок – технічні науки); професор А.Т. Пугачов (стипендія ім. Синельникова, напрямок – фізико-технічні науки); доцент П.О. Некрасов (стипендія ім. Проскури, напрямок – хімічні науки).

В університеті підведені підсумки щорічного Всеукраїнського конкурсу наукових робіт

студентів у галузі «Приладобудування», за проведення якого відповідальна кафедра вимірювально-інформаційної техніки. Конкурс цього року проводився на підставі нового Положення, яке було розроблене Міністерством освіти і науки України. Значно підвищений і статус конкурсу, і, одночасно, відповідальність за якість робіт студентів та їх наукових керівників. Така організаційна перебудова зумовила зменшення числа робіт і обмежила число міст – учасників конкурсу. Друга особливість конкурсу полягає в тому, що кандидати в переможці запрошувались для особистих доповідей на підсумкову конференцію, яка проходила в університеті в рамках роботи Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. MicroCAD-2006», секція «Мікропроцесорна техніка в автоматичній та приладобудуванні». Таким чином, на конференції вперше створено молодіжну підсекцію, де з доповідями виступили студенти – учасники конференції MicroCAD і претенденти на дипломи переможців конкурсу.

Конкурсна комісія за підсумками роботи визнала кращими роботи 3 із 16 студентів, в тому числі роботу студента НТУ «ХПІ» Д. Константинова, (науковий керівник – професор С.І. Кондрашов).

До Дня науки в університеті були заплановані також наукові форуми. Зокрема, XIV міжнародна науково-практична конференція «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. MicroCAD-2006», яка присвячувалась 100-річчю з дня народження М.Ф. Семка і відбулася в Харкові 18–19 травня 2006 р.

Найбільш цікаві доповіді та повідомлення конференції «MicroCAD – 2006» розміщені в Internet на сайті <http://users.kpi.kharkov.ua/cutting>.

13–14 квітня за ініціативою університету та за підтримки Міністерства освіти і науки України, Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки НАН України, Відділення історії та методології науки, техніки, освіти АН Вищої школи України в НТУ «ХПІ» відбулася Всеукраїнська науково-методична конференція «Викладання історії науки і техніки в університетах України». В роботі конференції взяли участь понад 100 фахівців: історики науки і техніки, науковці, викладачі з 38 вузів і наукових установ України. Працювало 2 секції: «Історія науки і техніки як об'єкт для вивчення і дослідження» та «Теоретико-методологічні основи науки і техніки». На пленарному і секційних засіданнях було виголошено 65 доповідей.

Метою конференції була популяризація історії науки і техніки і піднесення її ролі та значення як науки, обов'язкової для викладання у вузах України.

Кафедра історії науки і техніки, відповідальна за підготовку і проведення конференції, готує до друку збірку наукових праць учасників цього представницького форуму. Матеріали конференції будуть розміщені на сайті НТУ «ХПІ». Актуальність проведеного форуму та вироблені рекомендації дають підставу кваліфікувати її як непересічну подію в науковому житті України.

Дням науки була присвячена і міжнародна конференція «Інтегровані технології та енергозбереження», яка проходила з 11 по 16 травня цього року на базі спортивно-оздоровчого комплексу університету «Студентський» в Алушті. В роботі конференції взяли участь 45 чоловік, у тому числі 6 докторів наук, 7 кандидатів наук, 14 аспірантів, 12

представників виробничих підприємств та компаній, 3 професори з вищих навчальних закладів Росії, Китаю, Великої Британії. Виголошено 29 доповідей і повідомлень.

Матеріали конференції опубліковано в щоквартальному науковому журналі «Інтегровані технології та енергозбереження». Відповідальною була кафедра «Інтегровані технології, процеси і апарати».

До Дня науки ректором НТУ «ХПІ» видано святковий наказ з поздоровленням науковців університету з професійним святом, а вчених, які досягли найбільш вагомих результатів у виконанні науково-дослідних робіт, премійовано.

Серед нагороджених: Анатолій Іванович Яковлев, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки і маркетингу. Ім'я А.І. Яковлева, Заслуженого працівника освіти України добре відомо науковцям не тільки України, а й далеко за її межами. На його праці посилаються численні науковці, вміщуються позитивні рецензії у наукових виданнях. За успіхи в галузі економіки його включено до словника Міжнародного біографічного центру в м. Кембриджі «Видатні люди ХХ сторіччя».

Професор А.І. Яковлев очолює спеціалізовану вчену раду з захисту дисертацій, за роки існування якої захищені 1 докторська та 27 кандидатських дисертацій. Він виконує значну роботу з розвитку інноваційних процесів, вищої освіти в Україні, як позаштатний консультант Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, бере активну участь у розробці Закону України «Про інноваційну діяльність», який подано Комітетом на друге читання до Верховної Ради.

Значний обсяг наукових досліджень виконує професор А.І. Яковлев з питань поліпшення економічного становища на Харківщині як член колегії з економіки управління економіки облдержадміністрації, член експертної групи Харківського відділення Держіннофонду України. Він брав участь у розробці комплексних обласних програм стимулювання і розвитку внутрішнього ринку енергозбереження, та інше. Серед його пропозицій – розробка шляхів і вдосконалення методів визначення соціально-економічного ефекту енергозбереження, стимулювання випуску імпортозаміщуючих та експортних товарів, зниження витрат на виробництво вітчизняної продукції, забезпечення захисту капіталів приватних власників відповідними законодавчими актами та інше.

Ольга Петрівна Чумак – к. т. н., професор, старший науковий співробітник кафедри технології жирів. Плідно працює як заступник декана факультету технології органічних речовин з наукової роботи. Розробляє плани та організовує науково-дослідну роботу викладачів та співробітників факультету за держбюджетними темами і господарчими договорами, відповідає за якість виконання науково-дослідних робіт. Вона організовує науково-практичні семінари, є куратором курсу факультету технології органічних речовин. Професор О.П. Чумак є відповідальним виконавцем бюджетних і госпдоговірних робіт, має багато наукових публікацій, патентів, методичних вказівок та посібників. Основні праці Ольги Петрівни присвячені новітнім технологіям ферментної переробки жирів. Ці технології за її активною участю впроваджуються в промисловість України.

Володимир Федорович Болюх – д. т. н., професор кафедри загальної електротехніки. Має 235 друкованих робіт, серед них 2 монографії і 75 патентів України, Росії та авторських

свідоцтв СРСР. Є автором 10 методичних робіт і 1 навчального посібника. Підготований до друку навчальний посібник: В.Ф. Болюх, В.Г. Данько «Електроніка та мікропроцесорна техніка» обсягом 160 с. У 2006 р. надруковано монографію: В.Ф. Болюх, В.Г. Данько «Лінійні електромеханічні перетворювачі імпульсної дії» – Харків: НТУ «ХПІ». –2006.–260 с. Професор В.Ф. Болюх є членом спеціалізованої вченої ради Д64.050.08 з захисту дисертацій за спеціальністю «Електричні машини і апарати» при НТУ «ХПІ», експертом Українського державного центру прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку з тематичного напрямку «Космічні технології в народному господарстві та технології подвійного призначення».

Він підготував зі студентами 3 доповіді та 3 наукові статті на Всеукраїнську науково-технічну конференцію «Електротехніка, електроніка і мікропроцесорна техніка. Пошук молодих», що відбулася в Донецьку 11–12 травня 2006 року.

Серед нагороджених також Олег Валентинович Соболев, кандидат фізико-математичних наук, заступник декана фізико-технічного факультету з наукової роботи, старший науковий співробітник кафедри фізики металів та напівпровідників, відповідальний виконавець бюджетних та госпдоговірних тем, загальна сума фінансування по яких у 2004–2006 роках складає 272 тис. грн.

За основним науковим напрямком – фізичне матеріалознавство конденсованих систем – у 2004–2006 роках О.В. Соболев опубліковано понад 30 наукових праць, у тому числі 5 монографій загальним обсягом 936 сторінок. О.В. Соболев є членом Міжнародної спілки кристалографів (Великобританія) та програмного комітету щорічної Міжнародної конференції ОТТОМ, також він є науковим керівником багатьох випускних дипломних студентських робіт, серед яких призери та переможці конкурсів на кращу випускну студентську роботу НТУ «ХПІ».

В'ячеслав Володимирович Березуцький, кандидат технічних наук, професор, завідувач кафедри охорони праці та навколишнього середовища. На протязі останніх років веде госпдоговірну наукову тематику обсягом 20–30 тис. грн. на рік, керує підготовкою аспірантів, в 2006 році планується захист 2 кандидатських дисертацій. Є організатором і заступником голови оргкомітету щорічної регіональної науково-методичної конференції молодих вчених і студентів «Безпека життєдіяльності». Щорічно готує і проводить студентські олімпіади з охорони праці. Підготував виставковий макет «Автономна мийка автомобілів з автономним електроживленням і регенерацією води». На виставках 2005–2006 років експонат одержав 2 Дипломи.

Всього ж премією нагороджено 20 науковців нашого університету.